

Startnotitie speelruimtebeleid

Aan: De raad Afdeling : BOR/GE
Van: Het college
Opsteller: Martin Jansen Datum : 26 oktober 2022
Toestelnr: 0615643847 Kenmerk :
Onderwerp : Actualisatie speelruimtebeleid gemeente Bergen

Probleemstelling

Aanleiding:

Het huidige speelruimtebeleid van de gemeente Bergen dateert uit 2012 (looptijd tot 2022) en is aan een herijking toe. De demografische ontwikkeling in de gemeente Bergen (veroudering), behoefte aan (jeugd)participatie en de wens om naast de hardware (speeltoestellen) ook de software (o.a. buurtcoaches) bij het spelen te betrekken, zijn nieuwe trends op het gebied van spelen in de openbare buitenruimte. Ook zien we dat de budgetten voor onderhoud van de speeltoestellen niet volledig in de pas lopen met het huidige areaal aan speeltoestellen.

In 2009 is er onderzoek gedaan naar de bestaande en wenselijke indeling van de speelruimte voor kinderen en jongeren (0-18 jaar) in de gemeente Bergen. Tussen 2009 en 2012 is de speelruimte verbeterd. In 2012 is een speelplaatsenbeleid opgesteld. In 2021 is gestart met het proces te komen tot een nieuw speelbeleidsplan. In het nieuwe beleid wordt ook aandacht besteed hoe om te gaan met particuliere speeltoestellen in de openbare ruimte waarbij er een reëel gevaar bestaat op ongevallen (met name bij trampolines).

Het is belangrijk dat bewoners (vooral kinderen en jongeren) betrokken worden bij het opstellen van het speelruimteplan. Naast het speelbeleid is er ook behoefte aan een uitvoeringsplan waarin een meerjarenplanning is opgenomen met een indicatie van de benodigde investeringen. In het uitvoeringsplan wordt onderscheid gemaakt tussen de uitvoeringsperioden 2023-2026 en na 2026 (doorkijk).

Op dit moment zijn er in de gemeente Bergen 68 speelplekken met 336 speeltoestellen. Een inschatting is dat 50% in aanmerking komt voor herinrichting tussen nu en 3 jaar. Goede punten en kaders uit de plannen van Uitgeest (2021) en Heiloo (2020) worden overgenomen voor de gemeente Bergen. Waar gesproken wordt over speelruimte en speelplekken worden ook de openbare beweeg- en sportmogelijkheden in de openbare ruimte bedoeld.

Doel:

- Actuele veiligheidsvoorschriften, richtlijnen en normen voor het inrichten van speelruimte;
- Voldoende spreiding van speeltoestellen;
- Voldoende variatie aan speeltoestellen;
- Buurtbewoners (inclusief jongeren) betrekken bij planvorming;
- Inzicht in relatie beheerkosten en areaal speeltoestellen;
- Bij het aanleggen van nieuwe speelruimten rekening houden met thema's als bewegen en ontmoeten (ook voor een oudere doelgroep), duurzaam gebruik van materialen, speeltoestellen inpassen in het landschap, relatie kunst/spelen, inclusief spelen en klimaatbestendigheid van de speelplek.

Het speelruimteplan dient primair inzicht te geven in de speelbehoeften in de leeftijdsgroep van 0 tot 18 jaar en een handvat te bieden voor noodzakelijke en wenselijke verbeteringen in het aanbod aan speelruimte. Hiermee wenst de gemeente Bergen te beschikken over een toekomstgericht kader voor nog te verwachten speelbehoeften voor de komende 10 jaar.

Evaluatie:

Het nieuw op te stellen speelruimtebeleid heeft een looptijd van 10 jaar en wordt om de drie jaar geëvalueerd.

Beoogd resultaat van de opdracht

In april 2023 een geactualiseerd speelruimteplan Bergen waarbij is geparticipeerd en koppelingen worden gelegd met buurtcoaches, inpassing speeltoestellen in het landschap, de identiteit van Bergen als kunstenaarsdorp en inclusief spelen. Voor het zomerreces 2023 bestuurlijke besluitvorming in college (mei) en raad (juni).

Verhouding tot het raadsbrede akkoord c.q. de bestuurlijke uitgangspunten

In de raadsvergadering van 27 oktober 2016 (de Begrotingsraad) heeft uw raad een motie aangenomen waarbij het college de opdracht heeft gekregen het speelplaatsenbeleid 2012-2022 van de gemeente Bergen te actualiseren. Bij de behandeling van de Kadernota op 30 juni 2020 heeft het college bij de behandeling van het overzicht moties en amendementen uw raad verzocht de motie af te voeren omdat inzicht was gegeven in de gewenste planning en het proces om tot besluitvorming te komen. Met die planning zou in 2022 resultaat worden verwacht. Uw raad heeft bij de behandeling van het overzicht moties en amendementen op 30 juni 2020 besloten dat deze motie toch op de lijst moet blijven staan omdat u de uitvoering wil blijven volgen.

Raadsinformatieavond

Op donderdag 22 september is er tijdens de raadsinformatieavond een presentatie gegeven over het op te stellen speelruimtebeleidsplan. Hierbij wilden wij van u als raad weten of wij ons bij de actualisatie van het speelruimtebeleid zouden richten op de leeftijd 0-18 jaar of dat wij de opdracht breder zouden zien door ook het sociaal domein hierin te betrekken. Op deze avond zijn de voor- en nadelen van een speelruimtebeleid en speelruimtebeleid "brede scoop" gegeven. Uitkomst van deze avond was dat de voorkeur uitgaat naar een actualisatie van het huidige speelruimtebeleid (0-18 jaar) waarbij ook wordt gekeken naar thema's als inclusie en klimaatbestendigheid. Het belangrijk is om aan te sluiten op het onlangs vastgestelde sportakkoord en ook de beweegpartners en het beleidsterrein sport te betrekken in de beleidsvorming zodat raakvlakken gesignaleerd worden en kansen voor de verbetering van het openbare speel- en beweegaanbod kunnen opgepakt. Deze kaders zijn meegegeven in de opdracht.

Procesverantwoordelijkheid en de inschakeling van andere afdelingen

Proces/inhoud:	algemeen beleidsmedewerker	250 uur
Inhoudelijk:	beheerder speelplaatsen	200 uur
Inhoudelijk:	adviseur openbare orde en veiligheid	7 uur
Inhoudelijk:	beleidsadviseur bij domein Samenleven	5 uur
Adviserend:	communicatieadviseur	5 uur
Adviserend:	bestuursadviseur Bergen	10 uur

N.B. Interne kosten bedragen 477 uur maal € 78,- = € 37.206,-

Inschakeling van externen

De actualisatie van het speelruimtebeleid wordt uitgevoerd door bureau Speelplan.

Kosten en de dekking daarvan

Het actualiseren van het speelruimteplan Bergen is een coproductie tussen Speelplan en de gemeente. De kosten voor Speelplan worden geraamd op € 30.000,- en zijn opgenomen in het huidige beheer budget. De interne personele uren vallen binnen de gangbare formatie-uren en zijn opgenomen in de jaarplannen van de verschillende teams.

Procedure van besluitvorming

Participatie:

Speelbeleid maken we voor de kinderen en jeugd. Interessant is om een beeld te krijgen van de speelcultuur van de kinderen. Via basisscholen worden teams samengesteld van buurtexperts uit de groepen 3 t/m 8 met wie door de buurt wordt gewandeld. Er worden gerichte vragen gesteld over buitenspelen maar vooral ook goed geluisterd en gekeken naar de plekken en wijze waarop kinderen spelen. Er worden 6 buurtwandelingen gedaan verdeeld over de gemeente. Met jongeren (12+) wordt er een zogenaamd pizza overleg gehouden. Er wordt bewust voor gekozen om met de jongeren niet te wandelen, maar samen te komen op locatie en in ruil voor pizza (of iets anders) hun ideeën en meningen over de sport- en verblijfsruimte voor jongeren te horen. Aan de hand van deze info kunnen ook bewust voor deze doelgroep aanbevelingen meegenomen worden in het beleidsplan. De bijeenkomsten worden georganiseerd in samenwerking met het lokale jongerenwerk en pizzeria. Ook de kinderraad en de kinderburgemeester worden betrokken bij het proces.

Meebeslissen/Meedoen/Meedenken/Meeweten

Om het niveau van de participatie aan te duiden wordt de *participatieladder* gebruikt. De ladder geeft aan welke mate van invloed een deelnemer in het proces heeft. Hoe hoger de positie op de ladder, hoe meer invloed en hoe intensiever het proces. Voor de start aan een project moet duidelijk zijn op welk niveau van de ladder deelnemers zich bevinden. Voor dit beleidsstuk wordt ingezet op meedenken.

Meedenken (elkaar raadplegen of adviseren): deelnemers geven hun mening en delen hun kennis en ervaring. Door deze inbreng wordt het plan nog beter. Ook kunnen deelnemers de initiatiefnemer adviseren of alternatieven inbrengen. Ze kunnen aangeven welke verschillende belangen een rol spelen. Het bestuur beslist.

Termijnen

December 2022: besluit raad startnotitie

April 2023: Concept actualisatie speelruimteplan gereed

Mei 2023: instemmen actualisatie speelruimteplan in college

Juni 2023: vaststellen actualisatie speelruimteplan raad

Inhoud

Fase 1: Inventarisatie

- Startoverleg
- Veldwerk
- Opstellen speelruimtekaarten
- Verwerking onderzoek
- Voortgangsoverleg in projectgroep

Fase 2: Opstellen beleidskader

- Afstemming ketenpartners
- Wandelingen met basisscholen (participatie)
- Jongerenoverleg
- Opstellen speelruimtebeleid
- Voortgangsoverleg in projectgroep

Fase 3: Opstellen Uitvoeringsplan

- Opstellen uitvoeringsprogramma en kaarten
- Opstellen uitvoeringsplan
- Voortgangsoverleg in projectgroep